

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Forretningsfører Sparekasseb. Ridder
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Avertissementsprisen er pr. Pettitlinie
for Inserater paa Forsiden 15 Øre.
Almindelige Annoncer 1. Gang 10 Øre
etterfølgende Gange 5 Øre.

Nr. 158

Fredag den 13. Oktober 1916

4de Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

trykkes i et Antal af mindst 1600 Exempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
Sandvig, Olsker, Rutske, Rø og Klemensker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

optager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvaarlig.

Billeder fra Østerby.

Fortælling
af Kai M. Woel.

Pastor Wagn havde lært sin Hu-
stru at kende som ung Student.

Hun var Datter af hans Værtinde
og var født Beenfeldt.

Og Pastoren, der dengang var ny-
bagt Student med fuldt op af Illu-
sioner om Livets Skønhed og Glæ-
der, havde friet til den lille Frøken
Beenfeldt og faaet Ja.

Og Torkild Wagn havde en stak-
ket Tid følt sig lykkelig, lykkeligere
end alle andre Mennesker, mente
han da. Han blev slæbt rundt til
et halvt Dusin gamle Tanter, der alle
syntes, at Amalie da sagtens kunde
være glad: — — — Det var dog
en herlig ung Mand, og saa Stilling-
gen, den Stilling, han med Tiden
skulde indtage i Samfundet: Præst,
hvor dejligt!

Men Frøken Beenfeldt havde slet
ikke været henrykt over Partiet, men
forskellige Eventualiteter havde gjort,
at hun med Kyshaand tog mod Tor-
kil Wagns Frieri.

Den smaa Frøken Beenfeldt var
fem Aar ældre end hendes Torkil,
og før han havde vist sig paa hen-
des Livs Skueplads, havde hun væ-
ret forelsket i en Husarofficer, men
uden Resultat. Da Enkefru Been-
feldt imidlertid havde tre Døtre ga-
ende hjemme, og da det ikke sjæl-
dent hændte, at en og anden af Pen-
sionærerne mistede Hukommelsen
omkring den første i Maaneden, kom
Torkil Wagns Frieri hende tilpas,
og efter en lang Samtale med Amalie,
fik Torkil Wagn Ja.

Men hin Forelskelse kunde Fru
Pastorinden dog aldrig glemme, selv
nu paa hendes „gamle Dage“ næ-
rede hun udpræget Interesse for Mi-
litarpersoner, og naar der kom Sol-
dater til Østerby, hvilket ret ofte
skete, blev altid et Par Officerer ind-
kvarterede hos Præstens.

Og saa var Fru Pastorinden i fuld
Vigør: naar Rygtet, om at nu fik
Østerby vist snart Soldaterbesøg,
bredte sig havde Fru Pastorinden
travlt: hun købte ind, stegte og bræ-
sede, kogte og bagte, pudse og
pyntede op, at alt kunde være Or-
den til de høje Gæsters Komme.

Og Præsten maatte punge ud;
han sagde ingenting, men han
tænkte des mere.

Men ikke alene denne Ungdoms-
forelskelse var Skyld i, at Pastor
Wagns Ægteskab blev, som det
blev; naar Præsten og Fruen i de-
res Forlovelsestid var sammen, talte
Præsten til hende i en mild tilgivende
Tone, somom han ansaa hende for
et Syndens Barn; han kunde under-
tiden, naar de var sammen paa Skov-
tur, eller naar de sad i hendes Hjem
— i timevis tale om Guds store in-
derlige Kærlighed til Menneskene;
han kunde ogsaa til Tider udvikle
sine Tanker og Ideer for hende, male
alt af med saa smukke, rene og af-
dæmpede Farver, at havde Frk. Been-
feldt blot været det mindste roman-
tisk anlagt, saa havde sikker meget
været anderledes; men det var hun
ikke. Koldt og nøgternt saa hun
paa Livet; hendes første fejlsagne
Forhaabninger, hendes første iturev-
ne Illusioner, havde lært hende at
være kold over for de Fraser, som
hun i sit stille Sind kaldte meget af
det, Torkil Wagn sagde.

Men hun burde trods det have
set, at den Mand, hun bandt sig til,
var et ejegodt Gemyt, som hun i
alle Maader kunde være tjent med.

Men der er saa meget, vi Menne-
sker bør.

At Ægteskabet blev barnløst, for-
øgede blot Kulden mellem Ægtefæl-
terne.

Samlivet med Torkil Wagn blev
Fru Amalie uudholdeligt og hun
sagde ham det en Dag uden Om-
svøb, sagde, at hun vilde skilles.

Men da bruste den ellers saa god-
modige Mand op: Aldrig havde han
været ond mod hende, altid havde
hun faaet sin Vilje, altid havde han
rettet sig efter hendes Luner, osv.,
men skilles vilde Pastor Wagn ikke.

Og saa havde Pastorinden plud-
selig faaet travlt; der ventedes Sol-
dater til Byen, og det ægteskabe-
lige Uvejtr trak over.

Men saa snart Soldaterne var vel
af Gaarde, flyttede Pastor Wagn over
i den nordre Del af Præstegaarden;
han indrettede sig sit Studerekam-
mer efter egen Smag, og der op-
holdt han sig altid, undtagen naar
Maaltiderne lagde Beslag paa ham,
eller naar der var fremmede, og saa
var Torkil Wagn den, han altid havde
været, hensynsfuld og venlig mod
sin Hustru og hendes fremmede.

Men ellers talte de saa at sige
aldrig med hinanden.

Denne stille Krig tog mest paa
Pastoren, der trods alt holdt uende-
lig meget af sin Hustru, men han
vidste kun alt for vel, at Tilnærmel-
ser og Skridt til Forsoning var spildt
Uejlighed.

Henne i Lænestolen sukkede Pa-
storen; Ilden i Piben var gaaet ud,
men Pastoren mærkede det ikke,
han stirrede stift frem for sig og
sukkede atter: — At ogsaa Amalie
skulde blive saadan!

Det var bleven hans Livsmotto.

ALLINGE

Jeg sidder saa ofte, naar Skumringen slaar
sit Slør over Storbyens Tinder,
og drømmer tilbage de hentrundne Aar,
og vækker af Søvn mine Minder.

Saa mindes jeg altid den lille By,
hvor alle kender hinanden,
saa husker jeg Mennesker, Huse og Faar,
og Markerne, Skovene, Stranden.

Hvert Sted har jeg elsket, hver Plet fik jeg kær,
hver Rendesten gemmer et Minde!
Havet, der skulper mod Klippens Skær,
glemmer jeg ingensinde.

Havnen, hvor Skibene kom og gled bort,
vakte min Længsel mod Verden. —
Ak, Verden er stor, og Livet er kort,
en Stund kun varer vor Færden.

Godt, vi har Raad til at have et Sted
saa kært, at vi ej kan det glemme.
Hvor vide vi drager — hvor langt af Led,
saa har vi kun et Sted hjemme.

Og føler jeg stundom mig fattig og træt
af det Glitter, som Øjet forblinder,
saa er jeg dog rig, for jeg ejer endnu
en Krans af straalende Minder.

Christian Jørgensen.

Onkel Podger.

Humoreske
af Jerome K. Jerome.

—o—

Aldrig er et Hus blevet sat i den
Grad paa den anden Ende, som
naar Onkel Podger skulde gøre no-
get. For Eksempel kunde et Billede
komme hjem fra Glarmesteren og
staa i Spisestuen og vente paa at
blive hængt op. Naar saa Tante
Podger spurgte, hvad man skulde
gøre med det, vilde Onkel Podger
uvægerlig sige:

— Aa, lad I bare mig om det.
I skal ikke bekymre jer noget om
det — jeg vil selv hænge det op,
ganske uden Hjælp.

Og saa tog han Frakken af og
begyndte. Han sendte Pigen efter
for 25 Øre Søm og en af Drengene
bagefter, for at sige hende, hvor
store de skulde være, og saa tog han
fat lidt efter lidt — og satte hele
Huset i Bevægelse.

Nu kan du tage mig Hamme-
ren, Will, raabte han, og du giver
mig Tommestokken, Tom, og saa
skal jeg have en Trappestige, nej,
det er vist bedre, jeg ogsaa faar en
Køkkenstol, og du Jim, løb ned til
Hr. Goggles og hils ham fra Far, at
han haaber, hans daarlige Ben er
bedre, og bed om at laane hans Va-
terpas. Og du skal blive her, Ma-
rie, for jeg skal have nogen til at
holde Lyset og Tom — hvor er
Tom? — kom her Tom — vil du

række mig Billedet? Og saa løf-
tede han Billedet op — og table det,
og prøvede paa at redde Glasset,
hvilket selvfølgelig førte til det Re-
sultat, at han skar sig. Og saa sprang
han rundt i Stuen og ledte efter sit
Lommeklæde, som han selvfølgel-
lig ikke kunde finde, fordi det laa
i Lommen paa den Frakke han havde
taget af, og han ikke vidste, hvor
han havde lagt Frakken, og alle Hu-
sets Medlemmer maatte holde op at
lede efter Værktøj, da de skulde se
efter Frakken, som de selvfølgelig
ikke kunde finde, da Onkel Podger
dansede rundt og var i Vejen for
dem.

— Er der ingen i hele Huset, der
ved hvor min Frakke er? Jeg har
aldrig i hele mit lange Liv oplevet
noget lignende — paa Ære, jeg har
ikke! I er seks, og I kan ikke finde
min Frakke, som jeg har taget af
for fem Minutter siden! Det er da
ogsaa den —

Saa rejste han sig og opdagede,
at han sad paa den — og saa raabte
han:

— Aa, I kan lige saa godt holde
op, for nu har jeg selv funden den.
Jeg kunde lige saa godt bede Kat-
ten om at finde noget til mig som
at vente, at I skulde finde det!

Og da efter en halv Times Forløb
hans Finger var forbunden og et
nyt Glas bragt tilveje og Stolen og
Lyset hentet, tog han fat igen, og
hele Familien plus Pigen og Vasker-
konen stod rundt om ham i en Halv-
kreds, parat til at hjælpe ham. To
af dem maatte holde paa Stolen og

en tredje hjælpe ham op og en fjerde
række ham et Søm og en femte
Hammeren — og saa tog han Søm-
met — og table det.

— Saa, sagde han i en fornær-
met Tone, — nu er Sømmet væk.

Og alle sammen lagde vi os paa
Knæ og rodede efter Sømmet, og
han stod paa Stolen og gryntede
og spurgte, om han skulde staa er
hele Aftenen.

Saa fandt vi Sømmet — men nu
havde han smidt Hammeren væk.

— Hvor er Hammeren? Hvor har
jeg gjort af Hammeren? Du milde
Gud! Her staa I syv Mand stærk
og glø, og der er ingen, der har
set, hvor jeg har gjort af Hamme-
ren.

Naa, endelig blev Hammeren fun-
det, men saa kunde han ikke finde,
hvor han havde sat Mærket paa
Væggen, hvor Sømmet skulde slaas
i. Vi maatte alle sammen op paa
Stolen ved Siden af ham — en for
en — for at se, om vi kunde finde
det, og vi fandt det hver paa sit
Sted, og han skælte os alle ud for
Idioter, den ene efter den anden,
og jagede os ned igen. Saa tog
han Tommestokken og maatte op
igen. Han kom til det Resultat, at
han skulde have det halve af fem-
og-tredive tre Ottendedel Tommer,
og prøvede paa at udregne det i Ho-
vedet, hvilket yderligere gjorde ham
rundtosset.

Saa maatte vi andre prøve paa
at regne det ud, og selvfølgelig kom
vi til hver sit Resultat. Det endte
med, at vi kom op at skændes om,
hvis der var det rigtige, og i al den
Hurlumhej glemte vi det oprinde-
lige Tal, og Onkel Podger maatte
maale om igen.

Denne Gang vilde han maale med
et Stykke Snor, da det var nemmere
— og saa i det kritiske Øjeblik, da
det gamle Fjølrehoved lænede sig
ud over Stolen i en Vinkel paa 45
Grader, for at naa et Punkt, der laa
tre Tommer for langt væk, gled
Snoren og han faldt ned paa Kla-
veret og frembragte en meget sam-
mensat musikalsk Tone ved at an-
slaa alle Tangenter paa en Gang.

Og Tante Marie sagde, at hun
vilde ikke tillade, at Børnene hørte
paa den Samling Eder og Skælds-
ord, han gav fra sig. —

Til sidst fandt Onkel Podger det
Sted, hvor Sømmet skulde sidde;
han satte Sømmet paa med venstre
Haand, tog Hammeren i den højre
og knaivede til. — Ved det første
Slag masede han sin Tømmelfinger
og table Hammeren med et Hyl paa
Tæerne af en af os.

Tante Marie indvendte ganske
stille, at næste Gang Onkel Podger
skulde slaa et Søm i, haabede hun
han vilde lade hende det vide i god
Tid, saa hun kunde rejse hjem og
besøge sin Moderen Uges Tid,
mens det stod paa.

— Aa, I Kvinder, I laver altid
saadan et Vovøl over ingen Ting,
sagde Onkel Podger, idet han for-
beredte sig til det næste Stormløb
mod Væggen. — Jeg holder uelov
af saadan at udføre et lille Arbejde
i Huset!

Og saa gik han paa'en igen. —
Ved det andet Slag gik Sømmet
lige igennem Kalken og Onkel Pod-
ger fløj ind imod Væggen med saa-
dan en Kraft, at hans Næse næsten
blev slaaet flad.

Saa maatte vi finde Snoren og
Tommestokken igen, og et nyt Hul
blev lavet. — Ved Midnatstid hang
Billedet der, skævt og usikkert, og
Væggen i flere Alens Omkreds saa
ud som om den var bearbejdet med
en Rive. Og vi var alle sammen

Invalider og dødtætte — undtagen Onkel Podger.

— Der kan I se, sagde han og traadte tuugt ned paa Vaskekøns Ligtorne, idet han med øjensynlig Stolthed tog sit Værk i Øjesyn. —

Og saa er der nogle Folk som maa have en Mand til at gøre saadanne en Smule Arbejde som det!

Et smukt Fremtidsperspektiv.

Vore Efterkommere bliver skaldede og tandløse.

Man har givet den stadige Kaffe-drikning, den varme Mad og det bløde Brød Skylden for de daarlige Tænder, som Nutidens Mennesker i Almindelighed har — skriver et norsk Blad, og tilføjer: „Nej, vi Nutidsmennesker maa nok se Sandheden lidt dybere i Øjnene og sige til os selv, at vore Tænder er Organer, som det gaar tilbage med, fordi de bliver mere og mere overflødige. Vi kan med Vished sige, at vore Hovedhaars Dage er talte, kanske gaar det lige saa med Tænderne. Dette sker jo med en Mængde Organer. Vi har en Masse Hudmuskler, Ørets Bevægelsesmuskler og Kraniets Hudmuskler, som alle er ude af Brug, og kun i Undtagelsestilfælde kan anvendes. Se til Hesten, naar der sætter sig en Flue paa dens Krop, den kan jage den bort fra hver Kvadratmilimeter af sin Krop blot ved Højep af Hudmusklerne. De samme Muskler har vi, men vi kan blot ikke anvende dem.

Der er ingen Tvivl om, at vore Forfædre har været forsynet med langt Haar, vældige Tænder og kraftige Kæber. Haarbeklædningen har vi ganske vist endnu paa hele Kroppen, men yderst sparsomt. Der findes for øvrigt Racer, som helt og holdent har mistet den og ikke en Gang har Skægvekst. Hvad er nu Grunden til, at vort Haar gaar sig en Tur? Det er ikke let at sige, men det er et Faktum, som ikke blot gør sig gældende hos Menneskene, men ogsaa hos Tykhuderne. Fra at være Væsener med en tyk læt Pels, er vi Mennesker ved at blive nøgne.

Naar vi nu sammenligner Halemenneskernes og endnu mere forhistoriske Menneskers kraftige Kæber og Tandsystem, kan vi se, at vore Tænder er taget af i Størrelse paa samme Maade, som Hjernemassen er taget til — paa samme Maade med Haarveksten. Nej, Skaldetheden og Tandløsheden Fremskriden har nok dybere liggende Aarsager end varm Mad, megen Kaffe og blødt Brød. Det er kun Ting, som kan fremskynde Ødelæggelsen. Hovedaarsagen er de ikke — og ikke heller de mange filosofiske Teorier, som opstilles om de manglende mineralske Bestanddele i Brødet osv. Langsomt, men sikkert, bliver vi med Hjernemasse overbelastede Mennesker baade skaldede og tandløse. Og rent ud sagt synes den Mad, vi spiser, at gaa ud paa at gøre Tænderne mere og mere overflødige. De bliver nok i Fremtiden mere til Pryd end til Nytte.

Men selv om vore Efterkommere i sene Generationer med Sikkerhed vil blive baade skaldede og tandløse, er der jo ingen Grund til, at vi med vort nutidige Skønhedsbegreb ikke skulde gøre alt, hvad vi kunde for at hæmme Udviklingen — frem for alt Tændernes Forfald. At miste Haaret kan være galt nok, men om man undtager de skaldedes sædvanlige Nervesmerter i Hovedet, saa sker det temmelig smerte frit. Tændernes Forsvinden derimod er i Reglen forbundet med voldsomme Smerter, der hindrer os i at spise samt nedsætter vor Arbejdskraft.

Plantedyrkning.

En Hovedbetingelse ved at Plantedyrkning er, at Ernæringsforholdene er i den rette Orden. Madspørgsmaalet er jo nu engang et Livsspørgsmaal for alle levende Væsener, og svigter Vilkaarene paa dette Punkt, saa følger der let andre Vanskeligheder med, som kan umuliggøre Tilværelsen.

Planterne danner en særlig Klasse af levende Væsener, og den adskiller sig fra de andre derved, at de kun kan oplage Næringsstoffer, naar disse befinder sig i uorganisk Form og i vandopløselig Tilstand.

Naar man derfor nu og da spørger, om amerikansk Olie er et godt Gødningstof, saa maa man tage visse Forbehold, idet Olien først skal opløses i sine uorganiske Bestanddele før Planterne kan drage Nytte af den. Og ganske paa samme Maade forholder det sig med den animalske Gødning — Heste, Kø, Faare osv. Gødning, den skal først sønderdeles og opløses i sine uorganiske Bestanddele, før Planterne kan drage Nytte af den.

Et andet Spørgsmaal bliver det imidlertid om disse uorganiske Salte, der stammer fra den animalske Gødning eller er af anden organisk Oprindelse, ikke er af større Værdi for Planterne, end de rene naturlige Salte, der ikke har passeret en Organismes lutrende Cellevæv. Men her befinder man sig paa et Omraade, hvor Plantefysiologien endnu har henliggende uopdyrkede Ager.

De Næringsstoffer, som Planterne særlig har Brug for, er som bekendt Kvælstof, Fosforsyre og Kali samt Kalk.

Kvælstoffet anvendes om Sommeren, og jo stærkere en Plante vokser, des mere bruger den deraf. De urteagtige Planter skal man give forholdsvis rigeligt af Kvælstofgødning, og navnlig Kaal, Selleri, Porre, Bladplanter i Blomstergrupperne og meget løvrige Buske forbruger meget.

Man anvender som Kvælstofgødning: Chilisalpeter, Norgesalpeter, salpetersur Kali, svovlsur Ammoniak, Hornspaaner, Sod, Fjeraffald og Ajele.

Salpetersur Kali er den reneste og kraftigste Kvælstofgødning, men skal af den Grund ogsaa omgaaes med den største Forsigtighed. Som Blomstergødning er den fortrinlig og ofte anbefalet her i Bladet; Forholdet: en Theskefuld til 3 a 4 Liter Vand.

Chilisalpeter er billigere, det er let at opløse og virker hurtigt og er navnlig at anbefale til Græsplænerne, Kaal, Selleri, Porre, Agurker, Græskar, Kørvel, Spinat, Stikkelsbærbuske og Ribs, sure Kirsebærtræer og Pæretræer.

Det er Sommergødning og bør anvendes i opløst Tilstand: en Haandfuld til 8—10 Liter Vand.

Fosforsyre og Kaligødning anvendes sent i Efteraaret og tidligt om Foraaret. Hvis man anvender Kalk, saa maa man under de nuværende Forhold anvende Benmel som Fosforsyregødning, da Thomasfosfatmel ikke kan faas, og i Superfosfatet bliver Fosforsyren værdiløs, naar den blandes med Kalken.

Man kan uden Fare for Spild anvende rigeligt af Fosforsyregødning, da Jorden fastholder den, og Fosforsyren er et overordentlig vigtigt Stof for Planterne.

Kali anvendes som 37 pCt. Kaligødning og om Foraaret.

Men jævnsides med en rigelig Tilførsel af Gødning, maa man ogsaa have tilstrækkeligt af Vand.

„Kbh's. Havetidende“.

Spillemanden.

Spillemanden — Der er Musik alene i Ordet. Musik, der kalder Minder frem om Høstgilder, Legestuer og Juleballer.

Naar Duggen hænger i Græsset lige til Middag, og Efteraarets vel-signet rene Duft begynder at kilde Næsen, saa vaagner han rigtig op, „Fiol-Lars“ ude paa Kæret.

Han vejrer Høstgilder, bag dem Julen og Fastelavn med Gilde paa Gilde lige til Foraarsollen en skønne Morgen maner Fiolen i Hi og Lars selv ud i den store, tavse Fløk med „Hakke, Skovl og Spade“.

Jeg ser ham endnu komme haltende, Gamle Lars, ude fra Mosen op mod Landsbyen. Børnene har staaet paa Kig efter ham i timevis ved Ladegavlén. Endelig dukker han frem ligesom en lille, sort Lygtemand mellem Tuer og Krat. Under Armen har han Fiolen, varsomt indsvøbt i et Kalveskind.

— Og Børnene stormer ind og melder hæsblesende hans Ankomst.

Saa gør han sin Entré i Gildesgaarden med Smil om Læben; men se henne i Ladedøren staar hans Kolleger fra Tørvearbejdet i Foraaret, og Smilet stivner i Selvbevidsthed.

Her er han Nr. 1 — Kunstneren. Højt hævet sidder Lars over alle og gnider nogle sære „Stykker“ af Fiolen. Gamle Danse med „Trimulanter“ og Dobbeltgreb, medens en Em af Varmer, Tobaksrøg og Sløv staar op om ham, og Parrene hvirvler omkring med Raab og Stampen.

Lars nyder Situationen i fuldeste Maal. Tankerne sysler med Spillemandspenge og varm Punch, og Buen farer over Strengene, saa Harpikset slaar af den.

Der synges Skaaler. For Manden og Konen i Huset, for Børnene og Høstfolkene; og saa kommer Aftenens clou.

Selve Sognefogeden gaar om og samler Spillemandspenge ind. Lars ser til en anden Side, men han følger Lyden af Mønterne mod Tallerkenen.

Med mange Aars Øvelse kender han paa en Prik Kronestykkets dumpe Fald fra 10-Ørens spæde Klirren.

Vildere og vildere turer Parrene rundt, lige til det ubarmhjertige Dagslys lidt eller lidt tager Glansen af det hele.

Lars bliver ligesom mindre og mere sløvet, og Fiolen er læs som en gammel Ravn.

Saa staar pludselig hans Plads tom. Lars er væk, og Gildet slut.

Men ude i Morgentaagen forsvinder en lille, haltende Lygtemand mellem Krat og Tuer.

Det er Spillemanden med hans Fiol.

Kbh.

Efteraarssang.

Vinden synger over Jord dybe Klagetoner. Dryp i Dryp og Blad for Blad rasler ned fra Kronen.

Og en tæt og graalig Regn siver hele Dagen. Sommeren er nu forbi, kære — det er Sagen.

Himlen græder Dagen lang — Du maa ikke græde: Vaaren kommer nok engang fuld af Liv og Glæde.

Vinden er en trodsig Knægt, moderløs, alene, — hylér hele Natten lang i de vaade Grene.

Græd ej kære lille du — Snart vil Sneen dale dække til saa lunt og blødt Knop og Kim i Dvale.

Se i Høstens sidste Skrud Skovens Labyrinter. — Lad os vandre lige ud i den hvide Vinter.

Christian Jørgensen.

Fra Uge til Uge

Faldmejslen

ankom forleden til Allinge Havn — heldigvis slap den ind inden den stærke vestlige Storm udbød — og afventer nu roligere Vindforhold, inden den kan begynde Uddybningen af Indløbet. Det er egentlig lovlig sent i Aar at udføre Arbejdet, men Faldmejslen er først nu færdig med Uddybningsarbejdet i Mønsteraas i Sverrig. Antagelig gaar Vinteren og et godt Stykke af Foraaret inden Uddybningen her er tilendebragt.

Bryllup.

Gaardejer Jens Peter Larsen, „Gothegaard“ i Klemensker, vies i Dag, Fredag, i Olsker Kirke til Frk. Margrethe Frigaard, „Væveregaard, Olsker.

Gudstjenester og Møder.

Søndag d. 15. Oktober.

Allinge K. Kl. 9½ Skrm. 9. Ols Kirke Kl. 2 — 1½.

Kl. 7 Aften Konfirmationsfest paa Menighedshjemmet. Alle — specielt Konfirmanderne og deres Forældre — er velkomne.

Mandag Aften Kl. 7½ Møde for K. F. U. M. i Menighedshjemmet, for K. F. U. K. i Præstegaarden. Onsdag Aften Kl. 7½ taler Sekretær A. Nielsen i Sandvig Missionshus (Hedningemissionen).

Torsdag den 19. Konfirmationsfest i Bethel i Olsker Kl. 7. Alle — specielt Konfirmanderne og deres Forældre — er velkomne.

Evan. luth. Missionsforening Allinge Søndag Kl. 3½. N. Jespersen.

Rutsker Missionshus Søndag Kl. 3. Forsamling.

A. Nielsen taler i Allinge Fredag d. 20. Kl. 8.

Fredag den 20. aarligt Udsalg i Sandvig Missionshus Kl. 3. Pastor Højrup taler om Aftenen. Kom og støt vor Sag med Gaver og Indkøb.

Stor Auktion i Allinge.

Mandag den 16. ds., Middag Kl. 12 lader Pensionatsejer Johnsen ved offentlig Auktion paa sin Bopæl „NÆS“ ved Allinge bortsælge en Mængde udmærket Indbo, hvoraf fremhæves:

1 Egetræs Spisebord, et nøddetræsmalet do., 1 mahognifineret Buffet, 1 Anretterbord, 6 Egetræsstole, 1 Fjersersofa med rødt Plyds, 6 Fjerserstole med do., 1 Lænestol, 2 Sjordestole, 1 rundt Bord af Mahogni, 1 nøddetræs Spillebord, 2 Bøgetræs Stole med rødt Betræk, en Mængde andre Borde og Stole, 1 Nøddetræs poleret Etager, 1 do. Pillespejl med Konsol, andre Spejle, 1 Skrivebord med Opsats, 1 Chaiselongue, 1 Egetræs Dragkiste, 1 hvidlakeret Bornholmerur, 1 Orgel, 13 Senge med Madrasser, 3 Feltstænge, 1 Barne-seng, 2 Klædeskabe, 1 Kommode, 4 Servanter med Marmorplade, 2 andre Servanter, en Mængde Sengklæder, Duge og Servietter, Lagener, Pudevaar, Haandklæder, 15 Sengelæpper, 10 Vattelæpper, 1 Løber, Køkkeninventar, Glas og Porcellæn, 6 Sølvspiseskeer, 1 Sølvpolageske, Pletskeer og Gaffer. Verandamøbler (2 Dusin Stole og 6 Borde) m. m.

By- og Herredskontoret i Hasle, d. 15. Oktober 1916.

Borgen

Tak!

Alle Bidragydere til den smukke Gave, der blev os overrakt i Anledning af Bjejningen af „Berggren's Mandskab, bedes heivet modtage vor hjerteligste Tak.

Peter Emil Larsen, Brødr. Hammer.

Hjertelig Tak

for al Dellagelse ved vor kære Mands og Faders Begravelse.

Andrea Marie Jensen. Karl Ipsen.

En flink Pige

kan faa Plads til 1. November hos Chr. Olsen, Lynggaard i Rø.

En Pige

kan faa Plads til 1. November paa Gothegaard i Klemensker.

2 flinke Karle

kan faa Plads paa Hollændergaard i Olsker.

14. Skyttekreds

afholder sin aarlige Præmieskydning ved Mægaard i Rø Søndag den 15. Oktober.

Hovedskydning Kl. 12—2; derefter Festskydning, hvortil alle indbydes.

Tørre Egeplanker

i 2, 2½ og 3 Toms Tykkelser købes til høj Pris af

Julius Mortensen Møbelsnedker, Allinge.

Al Jagt og Færdsel

med Skydevaaben er strengt forbudt paa Høstegaards, Aksel Haagen-sens og Karl Olsens Jorder i Olsker samt Per Olsens i Selvj. Parcel i Klemens, hvem der bliver truffet paa det før nævnte Terrain i jagende Øjemed vil uden Persons Ansæelse blive draget til Ansvar efter Loven.

Jagtejerén.

En Karl

kan faa Plads til 1. November hos Karl Krak, Borregaard pr. Allinge.

Al Jagt

aflyses paa Borregaards Jorder. Karl Krak.

Et godt Klaver

taffelformet — et Salonbord, 1 Sofa og 4 Stole med grønt Plyds samt en Rulle er til Salg.

St. Ols Kirkeskole. Telefon Allinge 61 bl.

En yngre Karl

kan faa Plads til 1. November paa Risegaard i Olsker

Al Færdsel

forbydes langs Skoven til Tejn Station.

J. Frigaard, Væveregaard, Olsker.

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og paa Land opmærksom paa, at enhver kan faa optaget Artikler og Indlæg om Emner af almen Interesse i „Nord-Bornholms Ugeblad“.

Betingelsen er kun, at det skrevne er holdt i en sømmelig Form og indenfor rimelige Grænser, samt at Indsendere — til Underretning for Redaktionen — opgiver Navn og Adresse. Ligeledes modtager Redaktionen gerne Meddelelser om saadanne Ting og Forhold, som egner sig til Behandling i Bladets Spalter.

Dette gælder baade Byen og Landet, og det er en Selvfølge, at Redaktionen altid vil iagttage den strengeste Diskretion med Hensyn til sine Kilder.

Lager af Papir og Poser til Fabrikernes Priser.

Allinge Bogtrykkeri. Trykning af Firma billigt.

Køb de højprocentlige Foderstoffer!

56-58 pCt.	La plata Jordnødkager	56-58 pCt.
50-51 pCt.	Texas Bomuldsfrøkager	50-51 pCt.
49-50 pCt.	Danske Soyakager	49-50 pCt.
47-48 pCt.	Dansk Soyaskraa	47-48 pCt.
Endvidere anbefales de fortrinlige Foderblandinger:		
Langelands Kontrolfoder Nr. 1		50—51 pCt.
do. Nr. 2		45—46 pCt.
fra Øernes Andelsselskab		47—48 pCt.
Kød- og Benmel a 25 Kr.	Blodfoder a 23 Kr.	Glutenfoder a 27 Kr.
Nye Sendinger.	Altid laveste Dagspris i	

Nordlandets Handelshus.

Hvidevarer.

Mit store Lager af Magasin du Nords bekendte gode Fabrikata af

DOWLAS, enkelt og dobbelt Bredde. MEDIUM.

Bleget og ubleget STOUT.

TWILL, BOMMESI.

DYNESATIN, BOLSTER, NANKIN.

FORKLÆDETØJ etc.

Anbefales til yderst billige Priser.

J. P. Sommer, Allinge.

Vi har rigelig Lager af hvidt Sukker

Hugget Melis. Krystal Melis Nr. 1. Fin stødt Melis, Grov stødt Melis. Bedste Flormelis, Melis Nr. 1 i Toppe, og vi sælger fremdeles til de gamle billige Priser. 4 pCt. ved kontant Betaling.

Nordlandets Handelshus.

Gødningskalk

hjemkommer til Efteraaret. — Bestillinger modtages gerne hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

MORSØ Skov=Ovne

som Tegningen viser

har to Kogehuller, stor Indfyringsdør, som kan tage store Stykker Brændeknuder, Tørv og lignende, — Regulerer nemt og sikkert.

Ny Sending er hjemkommen og sælges i

Nordlandets Handelshus.

Prøv vor udmærkede

MARGARINE

og De vil blive tilfreds saavel med Kvalitet som med Pris. Frisk Tilførsel flere Gange ugentlig.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Tør, sund Brødsæd af Hvede og Rug

modtages og afregnes til fuld Maksimalpris efter Kvalitetsvægt. Alle gode Sorter Sæd af BYG, HAVRE og Blandsæd købes og betales med højeste Dagspris.

Nordlandets Handelshus

Til Leje.

En større og en mindre Lejlighed i Allinge med indlagt Vand og Gas kan faas meget billigt til Leje ved Henvendelse til Sparekassen i Allinge.

Gode Arbejdssokker

25 Øre pr. Par.

Stort Lager.

J. P. Sommer.

OLSKER.

Formue- og Indkomstskat til Staten for 1. Halvaar 1916—17 samt Tillægsskat i Henhold til Dyrstidsloven, modtages hver Fredag Efterm. hos Carl Hansen, Brøddegård.

Sogneraadet.

OLSKER.

At Restancelisten over Kommuneskatten for 1. Halvaar 1916—17 af Fogden er godkendt til Inddrivelse ved Udpantning, bekendtgøres herved, med Tilføje, at Udpantning vil blive foretaget uden videre Varsel efter den 15. ds.

St. Ols Sogneraad d. 3. Okt. 1916.

P. S. V.

K. A. Mogensen.

Patronhylstre

Central Kaliber 12—16.

Stift do. 12—16.

Fængtætter til Centrallænging haves paa Lager.

J. B. Larsen.

By- og Herredsfuldmægtig Johannes Kofoed, Hasle.

træffes paa Raadhuset i Allinge hver Mandag efter Kl. 10 Form. og i Klemensker Kro hver Fredag fra 2—5 Eftm.

OST.

Prima Mejeriost 40 Øre pr. Halvg.

Sødmælks do. 65 —

faas hos J. B. Larsen Allinge

Al Jagt

eller Færden med Bøsse eller Hund paa Brogaards Jorder i Olsker er forbudt og enhver, som antræffes, bliver draget til Ansvar efter Loven.

Den jagtberettigede.

Dygtige Syersker samt Elever

antages straks paa min Systue.

Waldemar Jørgensen, Allinge.

LØG Prima store hollandske er hjemkomne og anbefales til 30 Øre pr. Halvkilo.

I. B. Larsen

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangle De en Svend eller Læring en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avertere i Nord-Bornholms Ugeblad, der hver Fredag bringes direkte ind i 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

Jagtaflysning.

Al Jagt paa Hammersholms Jorder og Sandvig Vang er strengt forbudt.

Allinge-Sandvig Jagtforening.

2 Canada-Plove Nr. 97.

1 Osborne Fjederharve (15 Tænder)

altsaa extra gode Redskaber, sælges, naar Handel kan ske i denne Maaned, til meget lav Pris i

Nordlandets Handelshus.

Kaffe, The,

Chokolade og Cacao samt alle

Kolonialvarer

i fineste og bedste Kvaliteter og til billigste Priser anbefales fra

Allinge Kolonial & Produktforretning.

Vi har Lager af alle Reservedele

for OLIVER- og CANADA-PLOVENE af Nr. 97, 98 og 99, — af det gode originale Mærke, som holder at slide paa.

Nordlandets Handelshus.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Ny Høst! Friskbrændt Malt

til Hjemmebryg anbefales.

Ny HUMLE og frisk GÆR sælges i

Nordlandets Handelshus.

Til Stegning og Bagning

anbefales vort ekstragode Plantefedt.

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Sengeudstyr.

Bolster, Nankin og Dunlærred

i gode, garanterede Varer.

Damprensede Fjer og Dun til forskellige Priser

Dyner syes og fyldes gratis.

Nordlandets Handelshus

En ung Pige

søger Plads til 1ste November, helst fri for Malkning. Billet mrkt. 158 bedes indlagt paa Bladets Kontor.

En tro og paalidelig Karl,

der er vant til at omgaas Heste og ellers er villig til at deltage i alt forefaldende Arbejde kan til 1. November faa Plads hos J. Hansen Lund, Rutsher Højlyng pr. Klemensker. Telf. Klemensker n. 58.

Prima svenske Enekurve

i store og smaa Størrelser.

Prima Roegrebe
Roeknive
Kartoffelgrebe

Spredgrebe Lossegrebe af den lette, stærke og rigtige Slags sælges i

Nordlandets Handelshus

Elever modtages

til Hækle- og Broderiarbejde.

Emilie Madsen Allinge.

Erindringsliste.

—o—

Toldkamret 7—12 Form., 2—7 Efterm.
Kæmnerkontoret 10—11 og 2—4.
Laane- & Diskontobanken 2—4 Eftm.
Sparekassen 10—12 og 2—4.
Stempelfilial i Sparekassen 10—12, 2—4.
Dampskibsexpeditionen, aaben ved Skibenes Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Efterm., Mandag og Torsdag Form.
Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6—7.
Distriktslægen 8—9 og 2—3.
Postkontoret 9—8. Søndag 12—2.
Telegrafstationen 8 Morgen til 9 Aften. Søndag 12—2.
Borgmesteren træffes paa Kæmnerkont. Branddirektøren Mandag og Fredag Form. 8 til 10.
Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr. Olsen, Messen. Kontortid 1—4 Em.
Folkebogsamlingen paa Raadhuset: Tirsdag Kl. 3, Fredag 7—8.
Jernbanest. er aaben for Gods 8—12, 2—6 Form. og 7—8 Aften samt til Tog, der afgaar udenfor nævnte Tid, fra en halv Time før Togets Afg.

Ring op Telefon Allinge 103

Selvde

Heste. Kreaturer og Svin købes til højeste Priser.

Konrad Nielsen, Rutsker.

Patronhylstre,

Kaliber 12 og 16 samt Jagtkruds og alle Numre Hagl og 6 mm Salon-Patroner med Kugle er paa Lager og anbefales til billigste Priser.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

SKIND-HANDSKER med Garanti

billigst i

Nordlandets Handelshus

Tricotage

Stort Lager

af Trøjer, Benklæder og Strømper i Uld og Bomuld til Damer, Herrer og Børn anbefaler

J. P. Sommer,

Magasin du Nords Udsalg i Allinge.

Berliner-Koks er kraftige

og prima Brændsel i Magasinovne.

Pris a 360 Øre pr. Hektoliter frit tilkøbt her i Byen. — Vi tilraader Køb til Vinteren.

Nordlandets Handelshus.

Vi anbefaler

vort velassorterede Lager af

Isenkram, Glas, Porcellæn og Fajance

til billigste Priser.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Prima Bretagne Saarug

er paa Lager.

Prima Petkus Saarug

ventes de allerførste Dage. Bestillinger modtages. Sælges kun pr. kontant

Nordlandets Handelshus.

Prima Dampkul

anbefales til billigste Dagspris fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Hvidevarer

Vore anerkendte gode Kvaliteter i

Dowlas, Medium, Demity, Twistlærred m. m.

er nu atter paa Lager og sælges til lavest mulige Priser.

Nordlandets Handelshus.

Linoleumstæpper.

Ekstra gode, gennemmonstrede Linoleumstæpper findes paa Lager i smukke Mønstre og i flere Størrelser.

J. P. Sommer.

Der er dejligt i Danmark.

—o—

Der er dejligt i Danmark,
naar Foraarets Sol
sender varmende Straaler til
Gærdets Viol,
til hver Plante, hver Skabning
i Slot som i Vraa.
— Foraartid! med al din Flid,
da er der dejligt i Danmark!

Der er dejligt i Danmark
naar Duft af Jasmin
strømmer ud af de dugvaade
Blomsterlin.
Jasminer og Roser i skønneste Flor.
— Sommerlid — du Skønhedstid!
da er der dejligt i Danmark!

Der er dejligt i Danmark,
naar Høsten gaar ind,
naar Kornet sig bøjer for
smygende Vind,
naar det sidste Læs Korn køres ind
under Sang. —
— Høstens Tid, med alt sit Slid,
da er der dejligt i Danmark!

Der er dejligt i Danmark,
naar Skoven sin Dragt
skifter om, og iklæder sig
Efteraars Pragt.
Der er Farver, Nuancer i
Vildvinens Løv!
— Efteraar, naar Stormen gaar
igennem Skovene i Danmark.

Der er dejligt i Danmark,
naar Julen er nær,
naar Isen kan bære paa Lands-
byens Kær.
Sneen ligger paa Mark, over
Landsby og Skov.
— Juletid! med Sneen hvid,
da er der dejligt i Danmark.

Kai M. Woel.

Maaneskinsfantasier.

—o—

Aa, hvor maa jeg smile i min Smerte,
aa, hvor maa jeg glædes i min Kummer
ved den Fryd, som Maanenatten rummer.

Maanen smiler mig igen imøde!
I de lette hvide Skyers Paasyn
vender den mod mig sit milde Aasyn.

Og jeg smiler som i salig Elskov.
— Dette hvide Ansigt er en Kvindes,
en, jeg kendte — hvem, kan jeg ej mindes.

En, jeg mødte paa min Vej engang.
Aa, hvor maa jeg smile i min Smerte,
Maanenattens Fryd har fyldt mit Hjerte.

Og mit Hjerte slaar af Elskov fyldt.
Piletræet, den moralske Gamling,
tror vist, at jeg er fra Sans og Samling.

Ja, Hr. Pil, jeg er vist fra Forstanden!
Slige Nætter er jeg altid gal i —
jeg er mer end gal — for jeg er salig!

Aa, jeg kunde, tror jeg, svinde hen
i de høje Himles dybe Blaanen.
Jeg er lykkelig! Jeg elsker Maanen.
Mr. Blanco.

I Kai M. Woels Stambog.

—o—

Under de høje Huses af Tiden
sværløse Mure
vandrer vi Dag efter Dag de
samme trælsomme Trin,
traver som Dyr i Lænker, utrættet,
Aar ud, Aar ind,
imellem faa faste Punkter de regel-
mæssige Ture.

Men hvad der højner vort Sind
og gør vore Øjne blanke
er, at der findes en Verden
udenfor Byens Led,
hvor Sneen ligger paa Grene
og Ågren er gul og hed,
hvor Vaaren grønes hvert eneste Aar
og Høsten er vild og vred.
Den Vished fylder med Undren
og Andagt vor stumme Tanke.

Der mødes vor Længsel. De véd del,
at udenfor Byens Skel
findes der endnu af Sol og af
Sommer et sælsomt Væld,
et Flimrer af lyse Straaler
paa grønne Blade i Dans,
og lyse Nætter med Sang
og lysende Baal ved St. Hans.
Vi fødes i samme Rige —
vi er to landflygtige Prinser,
som fødes i Vaar til Regenter
over de grønne Provinser.

Chr. Jørgensen.

ULD og KLUDE.

Renvasket Uld og rene uldne Klude betales med højeste Pris
ved Køb af andre Varer.

J. P. SOMMER.

Uldvarer.

Alle Slags Trikotage og Uldvarer er paa Lager

i stort Udvalg.

3-, 4- og 5-traadet Uldgarn i mange Kvaliteter.

Uld og strikkede Uldklude

tages i Bytte til ekstra høje Priser.

Nordlandets Handelshus.

Prima Koks og Smaakul

anbefales til billigste Dagspris fra

Allinge Kolonial- Produktforretning.

Nørresundby Gødningsskalk paa Lager.

(Rimeligvis faar vi endnu en Ladning i Efteraaret).

Vi raader Forbrugere heraf til at gøre Bestilling, thi det er jo altid
vanskeligt og besværligt at skaffe Kalk rettidigt til Foraaret.

Nordlandets Handelshus.

Allinge

Ur- og Guldsmedeforretning

Nyt stort Udvalg hjemkommen passende til

Fest- og Brudegaver m. m.

NB. Navn isættes gratis i Løbet af 1/2 Time.

Telefon 93.

A. M. Lindberg.

Et Parti Kaaber

er nu hjemkommet og sælges til billigste Priser.

Nogle faa Ulstere fra i Fjor, passende til Konfirmander,
sælges billigt.

Nordlandets Handelshus.

Drivremme, Remsammlere & Remmeled

samt bedste Sorter

Motor-, Maskin- og Cylinderolie

anbefales til billigste Priser fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Brødrene Anker

Jernstøberi & Maskinfabrik

Telefon 2. **Hasle** Telefon 2.

Selvvandingsanlæg, Vand- & Aljepumper m. m.

Til Hjemmebagning anbefales!

Ekstra dansk Rugsigtemøl af det allerbedste.

Bageri-Flormøl, som giver stort og smukt Brød.

Vi har store Oplag og sælger billigt baade i store og smaa Kvanta.

Nordlandets Handelshus.

